

Vereniging voor
Christelijk Onderwijs gevestigd te Dordrecht
op Reformatorische Grondslag

CORONAPROTOCOL

voor de

ds. J. Bogermanschool

en

ds. J. Polyanderschool

te Dordrecht

Voorwoord

De afgelopen twee jaar heeft het coronavirus grote impact gehad in het basisonderwijs. We hebben te maken gehad met lockdowns, besmettingen, onderwijsachterstanden, digitalisering van de lespraktijk, opvang van leerlingen waarvan de ouders een cruciaal beroep hadden en vele maatregelen die zorgen voor een gewijzigde aanpak van deze crisis. Het heeft veel onzekerheid gegeven over de impact van het virus op de sociale ontwikkeling van de leerlingen, de groepsvorming in de klassen en de mentale gesteldheid. Het zijn bewogen jaren geweest, waarbij veel veerkracht en flexibiliteit van leerkrachten en leerlingen gevraagd werd. Ondanks de crisis heeft het onderwijs zijn voortgang gekregen en zijn er op inventieve manieren lessen verzorgd voor de leerlingen.

Om het onderwijs zo goed mogelijk open te houden bij een nieuwe uitbraak van Covid-19 of een nieuwe variant van Covid-19, verwacht de overheid van de scholen dat er een uitgewerkt plan klaar is om bij een hernieuwde uitbraak op een verantwoorde manier het onderwijs te verzorgen. De overheid zal niet meer de voortrekkersrol vervullen die ze tijdens de eerste pandemie hebben opgeëist. Het decentrale plan voor de uitwerking bij een hernieuwde uitbraak berust nu vooral bij de scholen. De scholen dienen de regie te pakken en zelf met uitgewerkte ideeën te komen om tot een adequate bestrijding van Covid te komen. Daarbij zal op een evenwichtige manier gekeken moeten worden naar de belangen van de leerlingen, de ouders, de school en de bestrijding van de verschillende scenario's die het virus voor ons misschien nog in petto heeft. De deskundigen verwachten dat er scenario's zullen zijn met een lage viruscirculatie en scenario's waarbij de viruscirculatie hoog zal zijn. Dat kan grote gevolgen hebben voor de fysieke toegankelijkheid van het onderwijs op de scholen van de VCORG. We dienen ons hier grondig op voor te bereiden en een aanpak te formuleren die passend is bij de onderscheiden scenario's. Onafhankelijk van in welk scenario we ons bevinden is het uitgangspunt om de school zo lang mogelijk open te houden en schade te beperken. De overheid wil dat de scholen met een eigen plan komen. Aan de hand van dit plan kan het onderwijs zich voorbereiden op de verschillende scenario's en wordt er een grotere voorspelbaarheid van beleid gecreëerd. Bovendien hopen we op deze manier een meer schoolspecifieke invulling van adviezen en te nemen maatregelen te presenteren. De afgelopen jaren hebben we ervaring opgedaan met het opschalen en afschalen van contactbeperkende maatregelen. Die maatregelen kunnen bij nieuwe varianten ook weer toegepast worden. De maatregelen die wenselijk en effectief zijn, kunnen we bij een hernieuwde uitbraak en bij een gewijzigde variant van het virus opnieuw inzetten. De overheid treedt meer terug en geeft het onderwijs meer mandaat om de juiste beslissingen en doordachte werkwijzen toe te passen.

Een belangrijk uitgangspunt van het kabinet is dat in een eventueel scenario waarbij vanuit overheidswege de samenleving (deels) gesloten moet worden, het onderwijs als een van de laatste sectoren de deur gaat sluiten. De scholen dienen zo lang mogelijk open te blijven, waarbij de leerlingen zo lang als verantwoord is, gebruik kunnen maken van het lesaanbod. De leerlingen zijn een kwetsbare groep die bij sluiting van het onderwijs relatief hard geraakt worden. Per school wordt er vanuit gegaan dat er een beleid is ontwikkeld om met de verschillende scenario's om te gaan.

Verschillende scenario's

Het coronavirus is nu wereldwijd grondig bestudeerd en de wetenschappers gaan er vanuit dat het virus zich zal muteren, nu kan dat nog in een gevaarlijke of relatief gevaarlijke variant, maar op termijn zal het zich manifesteren als een soort milde griepvariant. De wetenschappers doen geen uitspraak over de exacte termijn waarop het virus naar een relatief onschuldige variant gemuteerd zal zijn. De onschuldige fase wordt de zogenaamde endemische fase genoemd, het virus heeft dan de impact van een 'stevige' verkoudheid. Er is een aanzienlijke kans dat we de komende jaren nog te maken krijgen met een ernstiger meer griepachtige variant en dat het geleidelijk zal afzakken tot de endemische fase. We hebben dus nog rekening te houden met fikse belasting van de zorg (ziekenhuizen – huisartsen) zeker als covid varianten gaan samenvallen met een stevig griepseizoen. Op het moment van mutatie van het virus in een besmettelijker variant en er afnemende immuniteit optreedt, dan kan de zorg zelfs overbelast raken. Er is tenslotte nog een kleine kans, dat er een situatie ontstaat waarin een nieuwe variant zijn intrede doet met een zeer groot risico op hogere sterfte en de samenleving weer deels of geheel op slot moet.

Op 15 juni 2022 heeft het ministerie van OCW het sectorplan Covid-19 voor het onderwijs gepubliceerd. Er worden 4 scenario's beschreven met de bijbehorende maatregelen en een richtinggevende agenda voor het onderwijs. We hebben zoveel mogelijk alle maatregelen uit dit plan overgenomen en concreet gemaakt voor onze scholen. De regering heeft in een brief aan de tweede kamer laten weten dat het onderwijs zich moet voorbereiden op vier scenario's. Op de volgende bladzijden hebben we de 4 scenario's uitgewerkt en hebben we concreet voor de VCORG maatregelen geformuleerd die passend zijn bij ieder scenario. Aan de hand van de maatregelen in het schematisch overzicht en de ervaringen die we de afgelopen twee jaar hebben opgedaan, kunnen we zelf een draaiboek uitwerken per scenario.

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4
Kleur	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Status	Preventie	Preventie	Interventie	Interventie
Klachtpatroon	Verkoudheid	Griepverschijnselen	Griepverschijnselen Covid verschijnselen	Griepverschijnselen Gemuteerde en meer besmettelijke Covid verschijnselen ¹
School	Alle leerlingen kunnen naar school	Alle leerlingen kunnen naar school	Alle leerlingen kunnen naar school	Helpt leerlingen gaan beurtelings naar school
Extra aandacht		Kwetsbare leerlingen	Kwetsbare leerlingen	Kwetsbare leerlingen
Beperkingen			Thuiswerkadvies leerkracht	Thuiswerkadvies leerkracht
Maatregelen			Looproutes in de school	Looproutes in de school
Maatregelen			Geen externen / ouders in de school	Geen externen / ouders in de school
Maatregelen			Alleen onderwijsactiviteiten	Alleen onderwijsactiviteiten
Maatregelen			Mondkapjes bij verplaatsing vanaf groep 5	Mondkapjes bij verplaatsing vanaf groep 5
Maatregel				Sociale functie school goed vormgeven
Maatregel				Tijdelijk volledig onderwijs op afstand

¹ In de verschillende publicaties kom je hier ook de term 'worst case scenario' tegen.

Algemene kaders voor de lange termijn strategie van de VCORG:

1. Het basisprincipe van ons coronabeleid moet zijn dat we leerlingen en teamleden zo goed mogelijk beschermen voor alle gevolgen van de pandemie.
2. Onderwijs is een belangrijke pijler voor leerlingen en ouders, daarom is onze doelstelling om het onderwijs zo lang als verantwoord is open te houden voor de leerlingen of de helft van de leerlingen.
3. We willen voorkomen dat we een ad hoc beleid voeren, waarbij het iedere keer een verrassing is voor leerlingen en ouders welke maatregelen er genomen worden. We willen helder en transparant zijn voor ouders en leerlingen met betrekking tot de maatregelen. We onderscheiden de 4 scenario's en bij ieder scenario hebben we een duidelijke werkwijze.
4. De informatiestroom naar ouders en leerlingen moet beperkt en overzichtelijk zijn.
5. De zelftesten worden tot eind 2022 kosteloos door de overheid verstrekt aan de scholen.
6. We willen zoveel mogelijk gelijke regels hanteren die in overeenstemming zijn met het RIVM – de overheid.
7. Zodra er contactbeperkende maatregelen genomen worden, willen we extra aandacht besteden aan de mentale gezondheid van leerlingen en teamleden.
8. Leerlingen met een kwetsbare mentale of fysieke gezondheid die aan onze zorgen zijn toevertrouwd, worden in ieder van de 4 scenario's extra begeleid en goed in de gaten gehouden.
9. Ventilatie, schoonmaak van het gebouw en goede hygiëne worden extra benadrukt.
10. Het beleid voor de scholen van de VCORG willen we uniform nemen, alhoewel het wel zo kan zijn dat de scholen niet in dezelfde fase zitten. Als de ene school in een andere fase zit dan de andere school, dan horen daar andere maatregelen bij.
11. We hanteren de richtlijnen die vanuit het RIVM, de PO-raad en de overheid ons werden/worden aangeboden.

Scenario 1:

Het kenmerk van scenario 1 is dat de school volledig open is voor leerlingen, ouders en externen. Er zijn geen beperkende maatregelen en alleen de algemene basisprincipes gelden voor de school.

1. De standaard hygiëne maatregelen voor de school zijn van kracht. Er wordt goed schoongemaakt en geventileerd.
2. De school is op de achtergrond al wel bezig om na te denken over en zich voor te bereiden op ernstigere situaties.
3. Leerlingen en teamleden met een kwetsbare fysieke en/of mentale gezondheid krijgen extra aandacht en worden begeleid.²
4. Ventilatie in de pauze en tussen de middag zorgt voor een goede doorspoeling met zuivere buitenlucht van de lokalen en andere ruimtes waar met leerlingen gewerkt wordt.
5. Er wordt goed gelet op de handhygiëne van leerlingen en teamleden.
6. Hoesten en niezen gebeurt in de elleboog.
7. Bij klachten blijft men thuis.
8. Teamleden die daarvan gebruik willen maken, kunnen via de zelftests van de school geregeld een zelftest doen. Dat geldt in scenario 1 alleen voor de teamleden.
9. Spreek een ander er op aan als de bovenstaande regels worden geschonden.

---

² De leerkracht van de groep kent zijn/haar leerlingen en weet om welke leerlingen het gaat en neemt passende maatregelen. Datzelfde geldt voor de directie die bepaalde werknemers met bijv. gezondheidsklachten tijdelijk niet voor de klas laat staan.

Scenario 2:

Het kenmerk van scenario 2 is dat er een beperkt aantal leerlingen en leerkrachten (minder dan 10%) last hebben van klachten die herleid kunnen worden tot Covid of tot stevige griepklachten. Dit percentage geldt per groep. Voor scenario 2 geldt dat alle maatregelen van scenario 1 van kracht blijven en dat er extra basismaatregelen toegevoegd worden.

1. Geen handen meer schudden.
2. Meer afstand houden (de 1,5 meter afstand).
3. Minder ouders en externen in de school toelaten.
4. Externen mogen alleen op afspraak de school betreden.
5. De ouders inlichten dat er vanaf dit scenario maar één ouder het gebouw mag binnen gaan om zoon en/of dochter weg te brengen of op te halen.
6. We vragen ouders om bij het wegbrengen en ophalen van hun kind(eren) niet bij school te blijven praten.
7. Nadenken over de mogelijkheid om meer digitaal les te geven, met name in de bovenbouw.

Scenario 3

Bij scenario 3 blijft de school open, maar zijn er tussen 10% en 20% van de leerlingen en/of teamleden die Covid gerelateerde klachten ervaren. Dit percentage geldt per groep. Bij ieder volgend scenario blijven de richtlijnen vanuit het voorgaande lichtere scenario's van kracht en worden er aanvullingen uitgevoerd om besmettingen te voorkomen en de besmettingshaard te isoleren. Deze fase kenmerkt zich, doordat er nu meer interventies komen en er geen vrijblijvende maatregelen meer genomen worden.

De volgende aandachtspunten zijn voor fase 3 van toepassing:

1. 1,5 meter afstand tussen de volwassenen.
2. Teamleden en leerlingen van de groepen 5 tot en met 8 krijgen de mogelijkheid aangeboden om eens per week thuis een preventieve zelftest uit te voeren, met een door school verstrekte zelftest.
3. Vergaderingen worden digitaal gehouden.
4. De school voert de looproutes weer in.
5. De pauzes worden meer gescheiden gehouden, zodat er niet teveel leerlingen gelijk naar buiten en daarna weer naar binnen gaan.
6. De ouders komen niet meer in de school. Als zij voor een afspraak in school moeten zijn, vragen we hen een mondkapje te dragen.
7. De leerkrachten van de onderbouw halen de leerlingen op en zorgen dat de leerlingen in school komen.

Scenario 4:

Als scenario 4 aan de orde is, heeft meer dan 20%³ van de leerlingen/teamleden vastgestelde Covid gerelateerde klachten. Dit percentage geldt per groep. Als dat percentage van meer dan 20% Covid klachten in meerdere groepen aan de orde is en op school dagelijks meer leerlingen/teamleden ziek worden, wordt dat in de literatuur het worst case scenario genoemd. De volgende aanvullende maatregelen worden dan opgelegd:

1. Er wordt meer digitaal onderwijs aangeboden.
2. We verwachten van de leerkrachten dat ze conform de schoolafspraken de lessen digitaal kunnen verzorgen voor hun groep.
3. 50% van de leerlingen uit een groep ontvangt in de ochtend les en de andere 50% krijgt in de middag les. Dat wordt per week omgewisseld, zodat de leerlingen de ene week 's morgens les hebben en de andere week 's middags. Er vindt dan geen digitaal onderwijs plaats.
4. De cohorten worden ingesteld zodat de leerlingen zoveel mogelijk contacten hebben met de eigen cohort.
5. Bij meer dan 20% ziekte per groep vanwege Covid wordt de klas een week in quarantaine gehouden en volgt er digitaal onderwijs.
6. Als door de gehele school meer dan 20% van de leerlingen/teamleden Covid gerelateerde klachten heeft, wordt overwogen de school minimaal voor een week te sluiten en treedt het protocol onderwijs op afstand⁴ in werking.
7. We laten geen externen meer toe in de school. De school voert een gesloten deuren beleid.
8. De werknemers die hybride kunnen werken en niet lesgevend worden ingezet, werken in deze fase volledig thuis.
9. Brengen en halen van de leerlingen gebeurt net als in fase 3 op het plein. Ook hierbij geldt dat er voldoende afstand is tussen de ouders.
10. De mondkapjes worden weer verplicht in de school.
11. Ouders die thuis vastlopen en waar het thuisonderwijs problematisch is, kunnen contact opnemen met school of de vertrouwenspersoon om naar een oplossing te zoeken.
12. Ouders die in een cruciale beroepsgroep werkzaam zijn, kunnen gebruik maken van de noodopvang.
13. We besteden extra aandacht aan de kwetsbare groepen. Er vindt regelmatig overleg plaats over welzijn en welbevinden met de leerlingen en collega's die tot de risicogroep behoren.
14. De leerkrachten die zwanger zijn, worden volgens het RAAK-principe beoordeeld en dan wordt bepaald wat er voor arbeidsmogelijkheden zijn. Dit gebeurt in overleg met de bedrijfsarts en de directeur van de school.

RAAK Principe

R: Risico's wegnemen binnen de eigen functie en werkplek. Daarin heeft de zwangere zelf ook een taak om gezondheidsklachten te voorkomen of verminderen. Daarvoor moet zij goed worden geïnformeerd door de werkgever.

A: Aanpassing van het werk en/of de werk- en rusttijden is een mogelijkheid als bovenstaande maatregelen niet voldoende zijn.

---

³ Het percentage van 20% wordt bij sommige scholen 25% of 30%.

⁴ Het protocol onderwijs op afstand is de specifieke werkwijze van de school waarbij de lessen digitaal worden aangeboden.

A: Ander werk moet binnen de organisatie worden gezocht, indien de aanpassing van het werk en/of de werk- en rusttijden redelijkerwijs niet mogelijk of afdoende is.

K: Keerpunt in de aanpak, namelijk het vrijstellen van verrichten van werk, volgt als geconcludeerd wordt dat het eigen werk niet (voldoende) aangepast kan worden en ander werk niet beschikbaar is. De werkgever kan op basis van de Ziektewet een uitkering krijgen van het UWV als een medewerkster (deels) arbeidsongeschikt is wegens zwangerschap of bevalling.

15. We proberen in deze fase de school open te houden. Indien de besmettingen snel toenemen en er in meer dan twee groepen een duidelijke toename is van meer dan 20% Covid gevallen is, kan als uiterste redmiddel de school voor een week gesloten worden om de brandhaard te elimineren en wordt het onderwijs op afstand voor de gehele school toegepast.

COMMUNICATIE

1. Het is voor de ouders van de leerlingen erg belangrijk dat er tijdig gecommuniceerd wordt over de maatregelen die de school neemt. De ouders moeten de gelegenheid hebben om zich voor te bereiden op veranderende omstandigheden.
2. In fase 1 en fase 2, de zogenaamde preventiefase, hoeft er nog niet veel gecommuniceerd te worden naar de ouders.
3. Zodra fase 3 in zicht komt, is het belangrijk om de ouders tijdig op de hoogte te brengen.
4. Bij fase 3 en fase 4 is het nodig om in ieder geval de ouders regelmatig op de hoogte te houden van de voortgang en de maatregelen die de school neemt. Er wordt geadviseerd om een vaste dag te nemen waarop een nieuwsbulletin van Covid naar buiten wordt gebracht.
5. In de nieuwsbrieven wordt regelmatig gecommuniceerd over de maatregelen die de school neemt en welke ontwikkelingen er zijn op school.
6. In het onderstaande schema wordt het model van opschaling gepresenteerd. We werken met percentages om te bepalen welk scenario van toepassing is. Het gaat hier om daadwerkelijke Covid-19 besmettingen, vastgesteld door een positieve corona zelftest.
7. Onderzoeken wijzen uit dat de zelfneustesten alleen betrouwbaar zijn als je klachten hebt. Daarom wordt in scenario 4 uitgegaan van positieve corona-zelftesten bij klachten.

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4
Kleur	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Status	Preventie	Preventie	Interventie	Interventie
Percentages ⁵	0-5%	5-10%	10-20%	>20%
Aantal leerlingen / leerkrachten bij een aantal van 20	0-1	1-2	3-4	>4

⁵ Deze percentages kunnen aangepast worden en in overleg worden opgesteld, omdat deze percentages niet zijn voorgeschreven door de PO-raad. Percentages zijn opgesteld in afstemming met de arbodeskundige.